

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

3/4/2012

ה"פ 7411-09-11 קולנוע חדש בע"מ נ' רשות השידור/המשרד הראשי

בפני כב' השופטת חנה פלינר

קולנוע חדש בע"מ

מבקשת

נגד

רשות השידור/המשרד הראשי
באמצעות ב"כ עוה"ד סמאח עמר

משיבה

מיני-רציו:

* בית המשפט קיבל באופן חלקי את תובענתה של המבקשת כנגד רשות השידור, בעניין חיובה בתשלום אגרת טלוויזיה. נפסק, כי משהוכח כי המכשירים בהם מחזיקה המבקשת אינם קולטים עוד שידורים הרי שאין עסקינן בשלמות הפונקציונאלית הנדרשת לצורך הוכחת "מקלט טלוויזיה".

* תקשורת – רשות השידור – אגרת טלוויזיה

המבקשת – רשת חנויות שעוסקת בשיווק ומכירת נעליים ואביזרי אופנה, הגישה כנגד המשיבה – רשות השידור, המרצת פתיחה שבגדרה ביקשה להורות כי היא איננה חייבת בתשלום אגרת טלוויזיה. המבקשת טענת, כי אגרות הטלוויזיה ששלחה לה המשיבה מתייחסות למכשירים המותקנים בחנויותיה שהם בבחינת מוניטורים המחוברים במעגל סגור למחשב החנות ובהם מוקרנים אך ורק תכנים שיווקיים של המבקשת.

בית המשפט פסק כלהלן:

המונח "אגרה" לקוח מתחום דיני המיסים. הדיבור "אגרה" מקובל הוא בתורת המסים. הוא משתרע על מיגון של תשלומים שאינם מס טהור מחד גיסא ואינם מחיר טהור מאידך גיסא. אגרה נבדלת ממס טהור בכך שהיא משתלמת כתשלום חובה בזיקה עם שירות מסוים שהשלטון נותן לפרט. לעומתו מס טהור נגבה ללא זיקה לשירות מסוים. אגרה נבדלת ממחיר טהור בכך ששיעורה אינו מותנה בערך השירות שבגיניו היא ניתנת.

על פי סעיף 28א(א) לחוק רשות השידור, הקריטריון הקובע את בסיס החיוב באגרה הוא קריטריון ה"חזקה במקלט טלוויזיה" המהווה תנאי סף לחיוב באגרה, אין חבות באגרה ללא החזקה במקלט. בגדר מקלט טלוויזיה נמצא כל מכשיר, או מערכת של מכשירים, אשר מבצע את הפונקציה האמורה של קליטת גלי רדיו והמרתם לכלל תמונה.

המחוקק ביקש להטיל את החיוב באגרה על כל מי שמחזיק במכשיר טלוויזיה ועשוי ליהנות משידורי הטלוויזיה. על רקע זה ניתן להסביר את הוראת הפטור שבתקנות רשות השידור (אגרות, פטורים, קנסות והצמדה), הקובעת כי לא תוטל אגרה אם מקלט הטלוויזיה "מקולקל ואי-אפשר להשתמש בו, ובודק מוסמך מטעם הרשות אישר את הדבר.

מרכז הכובד הוא בהחזקה של מכשיר אשר יש בו כדי לאפשר את ההנאה משידורי הטלוויזיה. מרכז הכובד הוא בקיומו ובמימושו של פוטנציאל לקלוט את האותות ולתרגמם לכלל תמונה. לעניין זה, לא החזות החיצונית היא הקובעת, אלא השלמות הפונקציונלית. כאשר מוציאים ממכשיר רכיב הטינור, המהווה גוף חיצוני או פנימי שבלעדיו לא ניתן לקלוט אותות, אזי לאור המבחן הפונקציונלי, אין לגבות אגרה בגין מכשיר כזה. בנסיבות דנן, המכשירים המצויים בחנויות המבקשת אינם מחוברים ל"עזרים" כלשהם המאפשרים קליטת שידורים ובכלל זה: אנטנה, כבלים, לוויין, ממיר מכל סוג שהוא או וידאו.

במקרה זה, קליטת שידורים בשיטה האנלוגית והדיגיטלית התאפשרה עד למועד סגירת השידור האנלוגי על ידי רשות השידור, החל מאותו מועד על מנת לקלוט שידורים לא די במכשיר כשלעצמו ונדרש חיבורו לממיר דיגיטלי או כאמור חיבור לכבלים לוויין. עד למועד הפסקת השידור האנלוגי אכן המצאות רכיב הטינור במכשיר היתה שיקול מרכזי בקביעה כי עסקינן במקלט טלוויזיה המחייב אגרה.

מהראיות עולה, כי מכשירי המבקשת, בין אם יש בהם טינור ובין אם לאו, אינם מהווים עוד תחנה לקליטת שידורים ואינם מהווים "מקלט טלוויזיה" על פי המבחן הפונקציונאלי ולאור השינויים הטכנולוגיים בעת האחרונה. שינויים אלה גרעו מפוטנציאל המכשיר לקלוט גלי רדיו ולהמירם לתמונה והפכו אותם למסך/מוניטור בלבד, ללא אפשרות להנאה משידורים. כל זאת, כל עוד מסמכים אלו אינם מחוברים לממיר.

משהוכח כי המכשירים כשלעצמם אינם קולטים עוד שידורים ולא נטען כי המכשירים בחנויות המבקשת מחוברים לחיבור חיצוני כלשהו הרי שאין עסקינן בשלמות הפונקציונאלית הנדרשת לצורך הוכחת "מקלט טלוויזיה". ברי כי במידה ורשות השידור תיווכח בעתיד בקיומו של חיבור כאמור, יהא לה הבסיס לחייב את המבקשת בתשלום אגרת טלוויזיה.

פסק דין

הצדדים לתובענה, העובדות הצריכות לה וטענות הצדדים

1. מונחת בפני המרצת פתיחה שהוגשה ע"י קולנוע חדש בע"מ, המפעילה רשת המונה 52 חנויות ברחבי הארץ שעוסקת ביבוא, שיווק ומכירת נעליים ואביזרי אופנה והינה בין היתר בעלת זכויות בלעדיות להפצת מספר מותגים בישראל ובכלל זה נעלי ומוצרי חברת קרוקס (להלן: "המבקשת") כנגד רשות השידור; תאגיד סטטוטורי אשר פועל מכח חוק רשות השידור, התשכ"ה - 1965 (החוק יכונה להלן: "חוק רשות השידור" והמשיבה תכונה: "רשות השידור").

2. רשות השידור החלה לשלוח למבקשת דרישות לתשלום אגרת טלוויזיה בגין מכשירים המותקנים בחנויותיה אותן דחתה המבקשת בטענה כי עסקינן במוניטורים המחברים במעגל סגור למחשב החנות ובהם מוקרנים אך ורק תכנים שיווקיים של המבקשת. במסגרת המרצת הפתיחה מבוקש מבית המשפט להצהיר כי המבקשת אינה חייבת בתשלום האגרה. נכון ליום 26.7.2011 דרישות תשלומי האגרה הסתכמו בסך 98,335 ₪ בתוספת שכ"ט עו"ד (ראו נספח ה' להמרצת הפתיחה).

3. הצדדים התכתבו (ראו נספחים א'-ה' להמרצת הפתיחה) ואף נפגשו אולם לא הצליחו להגיע לעמק השווה. במסגרת הדין ודברים שנוהל בין הצדדים, בדק נציג רשות השידור ביום 23.5.2011 באופן מדגמי מכשיר המותקן בחנות המבקשת בעיר הרצליה ומצא כי קיים במכשיר רכיב הקרוי "טיונר" (יוסבר להלן) ולפיכך רשות השידור עומדת על חיוב המבקשת בתשלום האגרה (לעניין זה ראו מכתב רשות השידור – נספח ב' להמרצת הפתיחה).

טענות המבקשת, בתמצית

4. לטענת המבקשת, כאמור, על מנת לפרסם ולמכור את מוצריה ללקוחות המבקרים בחנויותיה, התקינה היא מוניטורים אשר מחוברים למערכת מחשב ובהם מוקרנים, במעגל סגור, אך ורק תכנים שיווקיים. לגישה, פרט למחשב המותקן במחסן - המוניטורים אינם מחוברים לכל מקור אחר. הן מחשבי החנות כשלעצמם אינם מחוברים לכל מקור שידורים, שלא רק שאינו קיים אלא שאף אינו אפשרי טכנולוגית ונוגד את המטרה שלשמה הוצבו המוניטורים.

5. לגרסת המבקשת החלטת רשות השידור מתבססת על פרשנות מוטעית ולא מעודכנת של [חוק רשות השידור](#). שכן, מאז חוקק החוק בשנת 1965 ובעיקר בשנים האחרונות אירעו שינויים טכנולוגיים מרחיקי לכת אשר לאורם יש לעדכן את פרשנות המונח "מקלט טלוויזיה". בעבר, המוניטורים רובם ככולם שימשו לקליטת שידורי טלוויזיה ולא היה בנמצא כמעט בשוק הפרטי מוניטורים אשר לא נועדו לקליטת שידורים. ברבות השנים מצב זה השתנה וכיום יש בנמצא סוגי מוניטורים רבים אשר מקבלים אותות אלקטרוניים מסוגים שונים המתורגמים לתמונה המצגת על מסך. בעבר, קליטת שידורי הטלוויזיה התבצעה באמצעות כניסת שידור אנלוגי שנקלט באמצעות אנטנה חיצונית. בשלב מאוחר יותר, החלו שירותי הכבלים והלוויין המומרים באמצעות ממירים חיצוניים למקלט שאינם חלק ממכשיר הטלוויזיה וברוב המקרים פונקציה הקליטה הופרדה מחוץ למקלט ואינה רלוונטית למכשיר המקרין את שידור הטלוויזיה. לטענת המבקשת יש לפרש את החוק כך שמכשיר אשר לכאורה יכול לקלוט שידורי טלוויזיה אך מנותק מכל חיבור המאפשר קליטה כאמור והניתוק הינו ענייני קבוע ומשמעותי לא יחשב כמקלט טלוויזיה לצרכי החוק.

6. נוסף על כך, החל מחודש אפריל 2011 אין כלל פוטנציאל לקליטה אנלוגית מהאוויר החופשי, וזאת מאחר שמחודש מרץ 2011 הפסיקה רשות השידור לחלוטין את השידור האנלוגי לאוויר החופשי וכל שידוריה מועברים מאותה העת בשידור בטכנולוגיה חדשה המכונה "עידן פלוס". בעבר, התייחסה הפסיקה לרכיב טכנולוגי המכונה "טיונר", אשר בלעדיו לא ניתן היה לקלוט שידורים אנלוגיים, כמאבחן מוניטור למקלט טלוויזיה אלא שבשל השינויים הטכנולוגיים שתוארו הפך הטיונר, לגישה המבקשת, לרכיב שאינו רלוונטי. חלק מהמכשירים החדשים המיועדים לשמש כמקלטי טלוויזיה מיוצרים כיום ללא טיונר מלכתחילה. לפיכך סבורה המבקשת כי יש לעדכן את פרשנות המונח "מקלט טלוויזיה" באופן שבו הטיונר לא יהא הרכיב המבדיל בין מוניטור למקלט טלוויזיה.

7. עוד מוסיפה וטוענת המבקשת כי המוניטורים המותקנים בחנויותיה אינם שונים לצרכי החוק משורת מכשירים שיכולת קליטתם זהה כגון מסכי מחשב שאינם מחייבים באגרה. נוסף על כך, מהפטור החלקי על פי סעיף 5(ב) לתקנות, שלפיו לא תוטל אגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה ביחידת דיור אשר בעדו שולמה אגרה באותה שנה, ניתן להסיק כי קיים קשר בין השידור הציבורי לצרכנים ומטעם זה יש להתייחס למוניטור במקום עסק לצרכי עסק כלא קשור לשידור ציבורי באופן מאובחן ולפטור את המבקשת מאגרה. לחילופין טוענת כי מן הראוי להחיל עליה את הפטור החלקי על פי סעיף 5(ב) לתקנות באמצעות מתן פרשנות מרחיבה לאמור בו.

8. לתמיכה בטענותיה צרפה המבקשת חוות דעת המומחה אלירן עותמי, הנדסאי אלקטרוניקה. יש לציין כי רשות השידור לא הביאה חוות דעת נגדית לא ביקשה לחקור את המומחה ואף לא התייחסה אליה בכתבי טענותיה.

בתמצית, על פי חוות הדעת ישנם מספר סוגים של חיבורים המקשרים את המסך למערכות קליטה מסוגים שונים שאינם מסוגלים לקלוט תדרי רדיו זאת למעט חיבור RF המיועד לקליטת תדרי רדיו אנלוגי. בין שקע ה-RF למתג הוידאו קיים רכיב המכונה "טיונר" המאפשר קליטת שידור אנלוגי ומהווה סלקטור לתחנה רצויה. לגישת המומחה ניתן לחלק את אופן קליטת שידורי הטלוויזיה על פני שלוש תקופות עיקריות: **התקופה הראשונה**, מתחילת שידורי הטלוויזיה בארץ ועד למועד בו התחילו שידורי הכבלים. בתקופה זו שודרו השידורים באמצעות שידור אלחוטי אנלוגי כאשר טיונר היווה רכיב שבלעדיו לא ניתן היה לקלוט שידורים. **התקופה השנייה**, במהלך שנות התשעים החלו שידורי הכבלים ולאחר מכן נוספו שידורי הלוויין. השידורים בוצעו תחילה באמצעות ממיר אנלוגי ולאחר מכן באמצעות ממיר דיגיטלי שיתר למעשה את הצורך בטינור. **התקופה השלישית**, החל מחודש יוני 2009 החלה רשות השידור בשידור דיגיטלי בטכנולוגיה חדשה המכונה "עידן פלוס". שידורים אלה נקלטים באמצעות ממיר מסוג DVB-T ניח או נייד אליו מחוברת אנטנה. החל מחודש מרץ 2011 הפסיקה רשות השידור את השידור האנלוגי בישראל והיא משדרת את שידוריה רק באמצעות ממיר עידן פלוס העוקף למעשה את הצורך ברכיב הטינור וללא צורך בעיבוד ופענוח של תשדורת RF מהאוויר. לאור הפסקת השידורים האנלוגיים של רשות השידור לא ניתן לקלוט באמצעות הטינור שידורים כלשהם כבעבר. במקביל, חלו במשך השנים התפתחויות משמעותיות בסוגי המסכים והטכנולוגיה הקשורה אליהם ונוספו מסכים לשימושים שונים שניתן באמצעותם לקלוט ולשדר שידורים באמצעות פונקציית הקליטה שפורטה וכאמור הופרדה מהמסך.

טענות רשות השידור, בתמצית

9. לטענת רשות השידור, על פי סעיף 28א(א) **לחוק רשות השידור** תשלום אגרת טלוויזיה מוטל על מחזיק במקלט טלוויזיה בגין עצם ההחזקה. סעיף 29 לחוק קובע את חובת ההודעה של המחזיק לרשות השידור שאם לא כן, דינו קנס. לאור תקנה 5 **לתקנות רשות השידור** (אגרה בעד החזקת **מקלט טלוויזיה**), **התשמ"א – 1981** רוכש מקלט אשר לא הודיע על הרכישה במועד שנקבע לכך בדין יראו את המקלט כאילו נרכש בשנת ייצורו ומיום זה יחויב המחזיק בתשלום האגרה. על פי תקנה

5(ב) לתקנות רשות השידור (אגרות, פטורים, קנסות והצמדה), תשל"ד – 1974 במקום בו מוחזקת טלוויזיה, כשאינן עסקינן ביחידת דיור כגון חברה, תשולם אגרה בעד כל מקלט.

10. על פי הפסיקה, המבחן המרכזי לחיוב אדם באגרה הינו אם מחזיק הוא במקלט טלוויזיה ללא תלות בשאלה האם נהנה בפועל מהשידורים והאם מחובר לרשת הכבלים. החיוב באגרה מוטל מכח החזקה במקלט בלבד. רשות השידור מפנה לה.פ. ת"א 1964/92 גולדין ו-87 אח' נ' רשות השידור ואח' [פורסם בנבו]; ה.פ. 595/02 נועם בן דוד נ' רשות השידור (פורסמו במאגרים) [פורסם בנבו].

11. לגישת רשות השידור, המבקשת מעולם לא הודיעה לרשות השידור על החזקתה במקלטי טלוויזיה והדבר התגלה כאשר סוקרים הגיעו לסניפי המבקשת ואיתרו מקלטים המצויים בהחזקתה ובשימושה.

השאלות הניצבות בפני להכרעה

12. האם ברשות המבקשת מכשירי טלוויזיה העונים להגדרת "מקלט טלוויזיה" כפי שפורש בפסיקה או שמא עסקינן במוניטור בלבד? וכפועל יוצא, האם מחויבת היא בתשלום אגרת טלוויזיה?

דיון והכרעה

אגרת טלוויזיה – המסגרת הנורמטיבית

13. המונח "אגרה" לקוח מתחום דיני המיסים וכך קבעה הפסיקה: "הדיבור "אגרה" מקובל הוא בתורת המסים. הוא משתרע על מיגון של תשלומים שאינם מס טהור מחד גיסא ואינם מחיר טהור מאידך גיסא. אגרה נבדלת ממש טהור בכך שהיא משתלמת כתשלום חובה בזיקה עם שירות מסוים שהשלטון נותן לפרט. לעומתו מס טהור נגבה ללא זיקה לשירות מסוים. אגרה נבדלת ממחיר טהור בכך ששיעורה אינו מותנה בערך השירות שבגיניו היא ניתנת..." (דברי הש' ברק בע"א 474/89 קריב נ' רשות השידור [פורסם במאגרים], [פורסם בנבו] ע"מ 377).

14. אחת ממטרות חוק רשות השידור הינה הסדרת מימון פעילות רשות השידור. "אחד האמצעים העיקריים שנקבעו בחוק לשם הגשמת תכלית זו הוא הטלת חלק מעלות פעילותה של רשות השידור על קהל המשתמשים הפוטנציאליים בשירות שהיא מספקת. לצורך כך יצר החוק, בשילוב עם תקנות הפטור אשר הותקנו מכוחו, מנגנון הבורר מתוך קהל המשתמשים הפוטנציאליים בשירותיה של רשות השידור את אלה אשר ישתתפו במימון פעילותה ואת מידת השתתפותם בכך." (ע"א 935/00 מדיק מדיה קורפוריישן בע"מ (בכינוס נכסים) נ' רשות השידור [פורסם במאגרים] [פורסם בנבו]).

15. על פי סעיף 28א(א) לחוק רשות השידור, הקריטריון הקובע את בסיס החיוב באגרה הוא קריטריון ה"החזקה במקלט טלוויזיה" המהווה תנאי סף לחיוב באגרה, אין חבות באגרה ללא

החזקה במקלט. חרף מרכזיות התנאי אין [חוק רשות השידור](#) וכן התקנות שיצאו מכוחו מגדירים את המונח "מקלט טלוויזיה". הפסיקה פירשה את המושג בזו הלשון: "בגדר מקלט טלוויזיה נמצא כל מכשיר, או מערכת של מכשירים, אשר מבצע את הפונקציה האמורה של קליטת גלי רדיו והמרתם לכלל תמונה." (ע"א 1934/91 רשות השידור נ' גיורא שור, פ"ד נ(4) 856, 859).

16. נקבע כי המבחן הקובע אם מכשיר מסוים או צירוף מספר מכשירים הינו "מקלט טלוויזיה" הוא מבחן פונקציונאלי הווי אומר די בפוטנציאל לקליטת שידורים: "מבלי למצות, דומה כי המחוקק ביקש להטיל את החיוב באגרה על כל מי שמחזיק במכשיר טלוויזיה ועשוי ליהנות משידורי הטלוויזיה. על רקע זה ניתן להסביר את הוראת הפטור שבתקנות [רשות השידור](#) (אגרות, פטורים, קנסות והצמדה), הקובעת כי לא תוטל אגרה אם מקלט הטלוויזיה "מקולקל ואי-אפשר להשתמש בו, ובודק מוסמך מטעם הרשות אישר את הדבר" (תקנה 5(א)(6)). מהוראה זו עולה, כי הוכחה בדבר שלילת הפוטנציאל להנאה מן המכשיר תביא לגיבושו של פטור מן החיוב באגרה. מן הצד השני, קיום פוטנציאל להנאה מן השידורים בידי מי שמחזיק במקלט טלוויזיה, מהווה עילה לחיוב באגרה... המבחן הפונקציונאלי הוא המבטח את הגשמתה של תכלית זו. על-פי מבחן זה, השאלה המכרעת אינה מהי חזותו החיצונית של המכשיר שאנו עוסקים בו. באופן דומה, אין חשיבות מכרעת גם לשאלה, אם מדובר במכשיר אחד או בצירוף של מכשירים אחדים. קשה למצוא צידוק ראציונאלי לתחימה של החיוב באגרה רק למקרה שבו הפונקציה הנוכרת מבוצעת על-ידי מכשיר המצוי בקופסה אחת, וזאת להבדיל ממקרה שבו היא מבוצעת על-ידי מכשיר המחולק בין כמה קופסאות. מרכז הכובד הוא בהחזקה של מכשיר אשר יש בו כדי לאפשר את ההנאה משידורי הטלוויזיה. מרכז הכובד הוא בקיומו ובמימושו של פוטנציאל לקלוט את האותות ולתרגמם לכלל תמונה. לעניין זה, לא החזות החיצונית היא הקובעת, אלא השלמות הפונקציונלית." (עניין גיורא שור, ע"מ 859-860).

17. בהמשך נדרשה הפסיקה לקבוע האם מכשיר שממנו הוצא רכיב הטיונר, המהווה גוף חיצוני או פנימי שבלעדיו לא ניתן לקלוט אותות, נכלל בהגדרת "מקלט טלוויזיה" ונקבע לאור המבחן הפונקציונלי, כי משלא ניתן לקלוט שידורים אין חובת תשלום אגרה (תק (י-ם) 4919/04 בן ברוד מאיר ורות נ' רשות השידור אגף הגבייה ירושלים [פורסם במאגרים] [פורסם בנבו] ראו גם תא (חי') 705820/07 רשות השידור חיפה נ' מרום יצחק [פורסם במאגרים] [פורסם בנבו] שם אמנם חייב ביהמ"ש בתשלום אגרה למרות שרכיב הטיונר הוצא מן המכשיר אך לא היה חולקין כי המכשיר חובר לצלחת של חברת YES דרכה קלט שידורים). כפי שיפורט להלן הן לגישת רשות השידור הימצאות רכיב הטיונר משפיעה על הקביעה אם עסקין במקלט טלוויזיה, אם לאו.

18. לא למותר לציין, כי לאחרונה הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק מטעם חה"כ שי חרמש לתיקון סעיף 28א(א) לחוק [רשות השידור](#) ולפיה במקום המונח "המחזיק במקלט טלוויזיה" יבוא "המשמש לקליטת שידורי טלוויזיה". וכן, לאחר סעיף קטן (א) מוצע כי יבוא: "1א) המחזיק במקלט טלוויזיה שאינו משמש לקליטת שידורי טלוויזיה ימסור על כך תצהיר בכתב לרשות השידור, בתוך 30 ימים מיום שהגיע המקלט לחזקתו, ולא יהיה חייב באגרה לפי סעיף קטן (א)". על פי

דברי ההסבר להצעת החוק הרציונל מאחורי התיקון הינו ליצור אבחנה בין מכשירים שקולטים בפועל שידורי טלוויזיה ובין כאלה שלאו תוך שנכתב שם: "חוק רשות השידור הוא חוק אנכרוניסטי הטומן בחובו חובת תשלום אגרה על כל מסכי הטלוויזיה, גם אלו שמשמשים כטלוויזיה במעגל סגור או כמסכי פרסום פנימי, שאינם משמשים כלל לקליטת שידורי טלוויזיה. קביעה זו הינה מרחיקת לכת ואינה עולה בקנה אחד עם פרשנות סבירה והגיונית, במיוחד לאור העידן הטכנולוגי בו אנו נמצאים." נכון לכתובת פסק דין זה, עברה הצעת החוק לוועדת הכלכלה להכנה לקריאה ראשונה. (הצעת חוק רשות השידור (תיקון – פטור מאגרה לטלוויזיות שאינן קולטות שידורי טלוויזיה), התשע"א – 2011).

מן הכלל אל הפרט

19. אין חולקין, כי המכשירים המצויים בחנויות המבקשת אינם מחוברים ל"עזרים" כלשהם המאפשרים קליטת שידורים ובכלל זה: אנטנה, כבלים, לוויין, ממיר מכל סוג שהוא או וידאו. בביקור נציג רשות השידור בסניף המבקשת מצא הוא כי במכשיר ישנו טיונר ומשכך קבע כי המכשיר בעל יכולת קליטת שידורים וכפועל יוצא יש לחייב את המבקשת בתשלום אגרה (ראו סעיף 18 לתשובה להמרצת הפתיחה ומכתב רשות השידור מיום 24.5.2011 – נספח ג' להמרצת הפתיחה).

20. על פי חוות דעת המומחה מטעם המבקשת, שכאמור לא נסתרה, הטיונר "מאפשר קליטת שידור אנלוגי מהאוויר, מהווה סלקטור לתחנה הרצויה מבין כלל התחנות המשודרות ומאפשר פענוח ראשוני של תמונה וקול. את המידע מעביר הטיונר למערכת הפענוח לצורך הקרנתו. ללא הטיונר לא ניתן לקלוט ולהקרין שידור אנלוגי המשודר לאוויר החופשי." (סעיף 9 לחוות הדעת).

21. המבקשת טענה כי לאחרונה הפסיקה רשות השידור את השידור האנלוגי ועברה לשידור דיגיטלי. בתמיכה לטענה זו, צרפה היא את הודעת רשות השידור כפי שפורסמה באתר האינטרנט שלה ביום 17.8.2011 (נספח ו' להמרצת הפתיחה). מעיון בהודעה עולה, כי אכן הופסק השידור האנלוגי, שאפשר לצפות בשידורים באמצעות אנטנה על הגג או אנטנה פנימית (ללא ממיר), לטובת שידור דיגיטלי הנקרא "עידן פלוס". לשם קליטת השידור הדיגיטלי יש צורך ברכישה וחיבור ערכת קליטה הכוללת ממיר ואנטנה לחילופין ניתן לקלוט שידורים באמצעות חברות הכבלים והלוויין. לשון אחר, קליטת שידורים בשיטה האנלוגית והדיגיטלית התאפשרה עד למועד סגירת השידור האנלוגי על ידי רשות השידור, החל מאותו מועד על מנת לקלוט שידורים לא די במכשיר כשלעצמו ונדרש חיבורו לממיר דיגיטלי או כאמור חיבור לכבלים/ לוויין. ראו לשון ההודעה: "נכון להיום ועד למועד סגירת השידור האנלוגי ניתן לקלוט שידורים הן בשיטה האנלוגית (ערוצים 1, 2, ו-33) הן בשיטה הדיגיטלית. ממועד סגירת השידור האנלוגי ואילך ניתן יהיה לקלוט שידורים בשיטה הדיגיטלית בלבד. על מנת לקלוט את השידורים יהיה עליך לחבר לטלוויזיה שברשותך ממיר דיגיטלי ואנטנה מותאמת." (נספח ו' להמרצת הפתיחה). על פי לשון ההודעה, מועד הפסקת השידור האנלוגי הוא, בהתאם להוראות שר התקשורת, ה-31.3.2011. טענה זו לא הוכחה על ידי רשות

השידור ולא נסתרה. בנסיבות אלו, יש לקבל את טיעונה של המבקשת ולפיו לאור הפסקת השידור האנלוגי המצאות רכיב הטיונר במכשיר אינו רלוונטי עוד, מאחר ונכון למצב החדש ובניגוד לעבר אינו תורם בקליטת שידורים.

22. לפיכך ולאור השינויים הטכנולוגיים המתוארים, הנני סבורה כי בענייננו יש להבחין בין המצב שהיה עד למועד הפסקת השידור האנלוגי, קרי 31.3.2011, ומאותו מועד ואילך. לטעמי, עד למועד הפסקת השידור האנלוגי אכן המצאות רכיב הטיונר במכשיר היתה שיקול מרכזי בקביעה כי עסקינן במקלט טלוויזיה המחייב אגרה. זאת לאור הדעה בעניין שהושמעה בפסיקה (מבחן יכולת הקליטה), ואף לאור גישת רשות השידור בעצמה בהליך זה (ראו דברי ב"כ המשיבה עמ' 2 שו' 20-21). עם זאת, רשות השידור לא סתרה כאמור את חוות דעת המומחה מטעם המבקשת ולפיה ממועד הפסקת השידור האנלוגי אין כל משמעות לרכיב הטיונר. מכאן, שעד לחודש מרץ 2011 חלה על המבקשת חובת תשלום בגין כל המכשירים שהיה בהם פוטנציאל קליטה – דהיינו כללו את רכיב הטיונר.

23. כעת לבחון האם מחודש מרץ 2011 יש למכשירים פוטנציאל קליטה. בעניין זה אין לי אלא להפנות לאמור בסעיפים 13,14,19,20 לחוות הדעת של מומחה המבקשת. מדברים אלו, שלא נסתרו כאמור, עולה שמכשירי המבקשת, בין אם יש בהם טיונר ובין אם לאו, אינם מהווים עוד תחנה לקליטת שידורים ואינם מהווים "מקלט טלוויזיה" על פי המבחן הפונקציונאלי ולאור השינויים הטכנולוגיים בעת האחרונה. שינויים אלה גרעו מפוטנציאל המכשיר לקלוט גלי רדיו ולהמירם לתמונה והפכו אותו למסך/מוניטור בלבד, ללא אפשרות להנאה משידורים. כל זאת, כל עוד מסמכים אלו אינם מחוברים לממיר.

24. האם די באפשרות החיבור לממיר כדי להקים את הפוטנציאל הנטען (וראו בעניין זה [ה.פ. 595/02](#) **בן דוד נועם נ' רשות השידור** [פורסם בנבו] שהזכר על ידי רשות השידור בסיכומיה)? לדידי, יש להשיב על כך בשלילה. בהקשר זה יפים דברי כב' הש' אור בעניין גיורא שור, ע"מ 862:

"מטבע הדברים, המבחן הפונקציונאלי אינו פועל בחלל ריק. יישומו מחייב הנחת תשתית עובדתית. אכן, אין די בקיומה של אפשרות תיאורטית לשילוב של מכשירים, אשר עשוי לשמש לפונקציה של קליטת שידורי טלוויזיה. לעניין זה אין די בהשערות. לכן אין די, למשל, כי אדם מחזיק בביתו, בנפרד, מכשיר וידאו וצג מחשב, כדי להביא לחיובו באגרה. לצורך חיובו של אדם באגרה, על רשות השידור להניח תשתית ראייתית ממשית וקונקרטית, המעידה על כך שאמנם מדובר בשילוב בפועל של הרכיבים הנדונים לכלל שלמות פונקציונאלית המהווה מקלט טלוויזיה."
(ההדגשות אינן במקור – ח.פ.).

דברים ברוח זו נאמרו גם על ידי כב' השופט עודד מאור **בתא (ת"א) 724128/07 רשות השידור נ' רודוי אדוארד** (2008) [פורסם במאגרים] [פורסם בנבו]: "לפיכך, המחשב בצירוף כרטיס הטלוויזיה וכן החיבור לממיר של הטלוויזיה בלווין, הכל יחדיו, מהווים מקלט טלוויזיה, ודי בכך בכדי לחייב את הנתבע בתשלום אגרה. יובהר ויודגש – מחשב אליו מחובר צג וכרטיס טלוויזיה, המאפשר צפיית שידורים באינטרנט, אינן מהווים מקלט טלוויזיה, באשר המחשב אינו מחובר למקור חיצוני

לקליטת השידורים, ובאשר השידור נצפה באמצעות רשת האינטרנט. היינו – עם ניתוק הממיר של חברת הלויין, לא ישמש המחשב כ"מקלט טלוויזיה" והנתבע יכול לפנות בהודעה מתאימה בכתב לתובעת" (ההדגשות במקור).

25. בענייננו, משהוכח בפני כי המכשירים כשלעצמם אינם קולטים עוד שידורים ולא נטען כי המכשירים בחנויות המבקשת מחוברים לחיבור חיצוני כלשהו הרי שאין עסקין בשלמות הפונקציונאלית הנדרשת לצורך הוכחת "מקלט טלוויזיה". ברי כי במידה ורשות השידור תיווכח בעתיד בקיומו של חיבור כאמור, יהא לה הבסיס לחייב את המבקשת בתשלום אגרת טלוויזיה.

26. לא למותר לציין כי במקרה זה, משמדובר במכשירים המצויים בחנויות ברחבי הארץ (וזאת בניגוד למכשירים המצויים בבתים פרטיים) האכיפה והביקורת מטעם רשות השידור אפשרית בכל עת שכן, מדובר במקום ציבורי אליו ניתן להיכנס באין מפריע, ללא כל תיאום מראש. לכן, הסכנה לקיומו של "מדורן חלקלק" אותו הזכיר כב' השופט שפסר בסעיף 13 לפסק הדין, ראו [ע"א \(ב"ש\) 1024/06 פורת מרים נ' מנהל רשות השידור \(מחוז הדרום\)](#) (2008) [פורסם במאגרים] [פורסם בנבו] אינה קיימת, בוודאי לא באותה עוצמה. עוד אעיר כי אם בבית פרטי עולה תמיהה באשר לשימוש שיעשה במוניטור, אזי בעסק מסחרי, בו מוקרנות מודעות פירסומת ומבצעים, ההסבר הינו הגיוני וסביר. דווקא גישת רשות השידור היא זו שיכולה להוביל לתוצאות בלתי הגיוניות – דהיינו חיוב עבור שירות שכלל אינו נצרך ושאינן אפשרות ממשית לצרוך אותו, בקונסטלציה הקיימת.

27. אציין כי מסקנותיי המובאות לעיל מבוססות על הדין הקיים וההלכה המחייבת. עם זאת, מצאתי טעם רב בהצעת החוק המונחת לפתחי הכנסת, בנוסח זה או אחר. יש לזכור כי [חוק רשות השידור](#) חוקק בשנת 1965. בשנה זו כלל לא החלו שידורי הטלוויזיה בארץ, ומשאלו החלו (בשנת 1968) אזי "טלוויזיה" היתה מכשיר גדול ומסורבל, מאותו סוג הולך ונעלם. מאז עבר התחום כולו שינויים רדיקליים – אם בטכנולוגיות השידור אם במכשירים. לדידי, על המשפט להתאים את עצמו לטכנולוגיה ולא להיפך. הפרשנויות המובאות בפסקי הדין השונים נולדו על רקע הצורך להתמודד עם שינויים אלו, כשלמעשה כיום מרחפת שאלה בסיסית באוויר – מהו מכשיר טלוויזיה? הלוא היום מכשירי טלפון ניידים רבים מסוגלים להעביר שידורי טלוויזיה. לפיכך, טוב יעשה המחוקק אם יסדיר סוגייה זו בחוק, בהתאם לטכנולוגיות הקיימות ותוך איזון נכון בין ציבור הצרכנים והקופה הציבורית.

סוף דבר

28. משכך, ניתן בזאת פסק דין הצהרתי הקובע כי עד למועד הפסקת השידור האנלוגי (מרץ 2011) יש לחייב את המבקשת בגין כל המכשירים שהיו ברשותה וכללו את רכיב הטיונר. יש לבטל את חיוב המבקשת בגין אגרת טלוויזיה בעבור המכשירים מהם הוציאה היא את רכיב הטיונר בהתאם למועד

הוצאתו. על מנת לערוך התחשבות, על המבקשת להציג לרשות השידור אסמכתא המוכיחה את הוצאת הטיוטר מהמכשיר ומועד ההוצאה וזאת בעבור כל מכשיר ומכשיר באופן ספציפי. ממועד הפסקת השידור האנלוגי הנני קובעת כי אין עסקינן ב"מקלט טלוויזיה" לאור המבחן הפונקציונאלי ומשכך אין חבות בתשלום אגרה.

29. מכיוון שלא הובאו בפני בית המשפט מלוא הנתונים הנדרשים לביצוע התחשיב כמפורט לעיל, יבואו הצדדים בדברים ויתקנו את החיובים בהתאם לעקרונות שהונחו בפסק דין זה.

לאור התוצאה אליה הגעתי איני עושה צו להוצאות.

ניתן היום, י"א ניסן תשע"ב, 3 אפריל 2012, בהעדר הצדדים.

חנה פלינר 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)